

STATUT

FONDU OCHRANY VOD LIBERECKÉHO KRAJE

Čl. 1

Úvodní ustanovení

Zřízení Fondu ochrany vod Libereckého kraje (dále jen „Fond ochrany vod“) vychází z ustanovení § 42 odst. 4 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen vodní zákon). Fond ochrany vod byl zřízen usnesením Zastupitelstva Libereckého kraje č. 175/04/ZK ze dne 31. 8. 2004, v souladu s ustanovením § 14 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), a § 5 zákona č. 250/2000Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 2

Účel a využití Fondu ochrany vod

1. V rámci Fondu ochrany vod je definována oblast podpory **Ochrana vod a rozvoj vodohospodářské infrastruktury**.
2. Účelem Fondu ochrany vod je soustřeďovat a využívat účelově vázané finanční prostředky dle § 88 vodního zákona.
3. Finanční prostředky fondu lze využít na:
 - a) úhradu výdajů na opatření k nápravě v souladu s § 42 odst. 4 vodního zákona,
 - b) úhradu výdajů na opatření k nápravě ekologické újmy na povrchových a podzemních vodách dle § 42 odst. 5 vodního zákona,
 - c) podporu výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury prostřednictvím dotačního programu,
 - d) podporu výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury na základě individuální žádosti dle účelu stanoveného žadatelem.

Čl. 3

Finanční prostředky Fondu ochrany vod

Objem finančních prostředků na příslušný rozpočtový rok kapitoly Fondu ochrany vod tvoří zejména:

- a) zůstatek finančních prostředků Fondu ochrany vod k 31.12. předchozího roku,
- b) poplatky za odběry podzemní vody uskutečňované na území kraje, které jsou ve smyslu § 88 vodního zákona příjmem kraje,
- c) nezbytný příděl finančních prostředků z rozpočtu kraje resp. vlastních příjmů v případě, kdy zůstatek Fondu ochrany vod při zápočtu výdajů na nápravná opatření ve smyslu čl. 2 odst. 3 a objemu příjmů Fondu ochrany vod ve smyslu bodů a) a b) čl. 3 nedosáhne zákonem stanovené výše 10 000 000,- Kč,
- d) příděl finančních prostředků z rozpočtu resp. vlastních příjmů kraje v ostatních případech na financování výdajů uvedených v čl. 2 odst. 3. pís. c), d),
- e) finanční prostředky vymožené na původcích závadného stavu nebo ekologické újmy,
- f) úroky z bankovního účtu, na kterém jsou vedeny finanční prostředky Fondu ochrany vod,

- g) finanční prostředky nevyčerpané příjemci na základě nesplnění příslušných podmínek,
- h) odvody a penále z akcí financovaných z Fondu ochrany vod dle čl. 2 odst. 3 písm. c), d), související s porušením rozpočtové kázně nebo neplněním smluvních podmínek příjemci,
- i) jiné finanční prostředky (dary, dotace, příspěvky od jiných subjektů).

Čl. 4

Použití Fondu ochrany vod

1. Výdaje Fondu ochrany vod tvoří zejména:
 - a) úhrady odůvodněných výdajů vynaložených k zabezpečení nezbytných opatření uložených k nápravě závadného stavu příslušným vodoprávním úřadem podle § 42 odst. 4 vodního zákona právnické osobě nebo fyzické osobě podnikající podle zvláštních předpisů, která je k provedení opatření odborně a technicky způsobilá, nelze-li opatření k nápravě uložit podle § 42 odst. 1 až 3 vodního zákona a hrozí-li závažné ohrožení nebo znečištění povrchových nebo podzemních vod na území Libereckého kraje,
 - b) případné úhrady na prokazatelné a odůvodněné výdaje příslušnému vodoprávnímu úřadu, které mu vznikly v přímé souvislosti se zajištěním nezbytných opatření ve smyslu § 42 odst. 4 vodního zákona při zabezpečení následků závadného stavu hrazených z Fondu ochrany vod,
 - c) úhrady odůvodněných výdajů na opatření k nápravě ekologických újem na povrchových nebo podzemních vodách dle § 42 odst. 5 vodního zákona resp. dle zákona č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újme a její nápravě,
 - d) podpora výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury v souladu s § 88 vodního zákona a ostatní podpora výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury, včetně souvisejících nezbytných výdajů,
 - e) úhrada bankovních poplatků souvisejících s platbami a vedením bankovního účtu fondu včetně ostatních výdajů souvisejících s provozem Fondu ochrany vod.
2. Pokud objem finančních prostředků v kapitole resp. na zvláštním účtu Fondu ochrany vod přesáhne k 31. 12. běžného roku vodním zákonem stanovený objem 10 000 000,- Kč, lze finanční prostředky přesahující tento rámec zůstatku Fondu ochrany vod převést v následujícím roce z kapitoly Fondu ochrany vod zpět do rozpočtu kraje resp. jiné kapitoly, a to max. ve výši objemu finančních prostředků vložených z rozpočtu resp. vlastních příjmů kraje, ve smyslu čl. 3 pís. c), do kapitoly Fondu ochrany vod v předchozím období.

Čl. 5

Správa Fondu ochrany vod

1. Správcem Fondu ochrany vod (dále jen „správce fondu“) je odbor životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Libereckého kraje.
2. Správce fondu odpovídá za dodržování Statutu, za správu rozpočtu Fondu ochrany vod a za věcnou a obsahovou stránku akcí zařazených a financovaných z Fondu ochrany vod. Je současně příkazcem finančních operací prováděných prostřednictvím Fondu ochrany vod.
3. Finanční správu Fondu ochrany vod zabezpečuje ekonomický odbor Krajského úřadu Libereckého kraje, který odpovídá za řádné vedení účetní evidence, provádění převodů

finančních prostředků dle dispozic správce fondu (příkazce finančních operací) a na vyžádání poskytuje informace o plnění rozpočtu Fondu ochrany vod na základě aktuálního stavu uvedeného v účetnictví resp. rozpočtu kraje.

Čl. 6

Hospodaření a zásady Fondu ochrany vod

1. Fond ochrany vod tvoří v rámci rozpočtu kraje samostatnou výdajovou kapitolu 932-Fond ochrany vod.
2. Finanční prostředky Fondu ochrany vod se vedou a sledují na samostatném bankovním účtu zřízeném Libereckým krajem. Finanční operace Fondu ochrany vod na bankovním účtu jsou prováděny výhradně bezhotovostními převody.
3. Minimální objem zůstatku na účtu Fondu ochrany vod (resp. objem narozpočtovaných prostředků na krytí výdajů) na příslušný rozpočtový rok musí činit alespoň 10 000 000,- Kč v souladu s § 42 odst. 4 vodního zákona.
4. Objem finančních prostředků vynakládaných krajem na realizaci nápravných opatření k odstranění následků zjištěných závadných stavů, opatření k nápravě ekologické újmy a podporu výstavby a obnovy vodohospodářské infrastruktury, dle čl. 2 odst. 3, v běžném roce je limitován výší disponibilního objemu narozpočtovaných finančních prostředků Fondu ochrany vod na běžné období.
5. Nevyčerpané finanční prostředky z kapitoly Fondu ochrany vod v běžném rozpočtovém období jsou převáděny do dalšího rozpočtového období a tyto finanční prostředky jsou použity k financování kapitoly Fondu ochrany vod v následujícím období.
6. V případě poskytování dotací dle účelu stanoveném v čl. 2 odst. 3 písm. a), b) může žadatel získat až 100 % požadovaných finančních prostředků.
7. V případě poskytování **dotací prostřednictvím programu** může činit dotace až do výše 50 % z celkových způsobilých výdajů projektu.
8. **U individuálních dotací** může činit maximální výše dotace z Fondu ochrany vod:
 - a) **u spolufinancování** s národními či evropskými programy max. 10 % ze základu pro stanovení podpory (tzn. z celkových způsobilých výdajů) stanovených hlavním poskytovatelem dotace (např. MŽP-SFŽP, MZe)
 - b) **bez spolufinancování** s národními či evropskými programy max. 30 % z celkových způsobilých výdajů projektu
 - c) **na projektovou a inženýrskou přípravu opatření** zajištění zásobování pitnou vodou a odkanalizování v oblasti zatížené těžbou v dole **Turów u spolufinancování** max. 10 % z celkových způsobilých výdajů projektu,
 - d) **na projektovou a inženýrskou přípravu opatření** zajištění zásobování pitnou vodou a odkanalizování v oblasti zatížené těžbou v dole **Turów bez spolufinancování** max. 80 % z celkových způsobilých výdajů projektu,
 - e) **na realizaci opatření** zajištění zásobování pitnou vodou a odkanalizování v oblasti zatížené těžbou v dole **Turów u spolufinancování** max. 15 % z celkových způsobilých výdajů projektu,

- f) **na realizaci opatření** zajištění zásobování pitnou vodou a odkanalizování v oblasti zatížené těžbou v dole **Turów bez spolufinancování** max. 40 % z celkových způsobilých výdajů projektu,
9. Okruhem způsobilých žadatelů jsou:
- a) u programových dotací obce do 4000 obyvatel či svazky obcí v působnosti Libereckého kraje
 - b) u individuálních dotací se spolufinancováním obce do 4000 obyvatel či svazky obcí v působnosti Libereckého kraje
 - c) u individuálních dotací bez spolufinancování obce do 2000 obyvatel či svazky obcí v působnosti Libereckého kraje
 - d) u dotací na opatření určená k řešení dopadů plánovaného rozšíření těžby polského dolu Turów obce či svazky obcí s působností v Libereckém kraji bez omezení počtem obyvatel
10. Správce fondu předkládá radě kraje obvykle jedenkrát ročně zprávu o hospodaření Fondu ochrany vod.
11. Finanční podpora projektů poskytovaná formou účelových dotací, musí být v souladu s podmínkami pro poskytování veřejné podpory a podpory de minimis stanovenými obecně závaznými právními předpisy.
12. Zastupitelstvo kraje si tímto vyhrazuje po předchozím projednání radou kraje právo schvalovat vyhlášení programů, rozhodovat o poskytování a neposkytování dotací z fondu a schvalovat veřejnoprávní smlouvy mezi krajem a příjemcem dotace.

Čl. 7

Program a programové dotace

1. Program vymezuje věcné, finanční a časové podmínky pro poskytování finančních prostředků. Program schválený zastupitelstvem kraje musí být v souladu se statutem Fondu ochrany vod.
2. Dotace z programu, představuje formu finanční podpory kraje poskytovanou krajem vybranému příjemci na vybraný projekt, splňující účel a podmínky programu. Poskytovaná dotace musí být účelově vymezena a časově omezená.
3. Správce programu je odbor životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Libereckého kraje. Zajišťuje předkládání návrhu na vyhlášení programu, vyhlášení programu a správu programu.
4. Program, žádost o poskytnutí dotace a veřejnoprávní smlouva obsahují minimálně náležitosti uvedené v zákoně 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Program a veřejnoprávní smlouva musí být zveřejněna způsobem stanoveným tímto zákonem.
5. Správce programu zajistí zveřejnění schváleného programu na úřední desce kraje v sekci „Dotace“ způsobem umožňující dálkový přístup a na webových stránkách kraje nejpozději 30 dnů před počátkem běhu lhůty pro podávání žádostí a alespoň po dobu 90 dnů od jeho zveřejnění.

6. Zahájení řízení o poskytnutí dotace je podmíněno doručením standardizované žádosti o poskytnutí dotace žadatelem správci programu, na základě vyhlášení programu schváleného příslušnými orgány kraje.
7. Žádosti (i elektronická verze) vč. příloh, které kraj obdrží po lhůtě uvedené v programu nebo zaslané jiným způsobem, než je stanoveno, budou zamítnuty. V případě doručení neúplné žádosti vyzve správce programu žadatele o jeho doplnění ve správcem stanoveném termínu. V případě nedoplnění žádosti v uvedeném termínu, bude žádost z hodnocení vyřazena.
8. Správce programu je povinen zajistit evidenci přijatých žádostí prostřednictvím modulu Veřejná finanční podpora.
9. Správce programu zajišťuje příjem žádostí o poskytnutí dotace, hodnocení administrativního souladu doručených žádostí s účelem a podmínkami programu, zpracování podkladů pro hodnotící orgán.
10. Poskytovatel dotace má právo snížit požadovanou výši dotace v návaznosti na množství finančních prostředků ve Fondu ochrany vod. Výše požadované dotace bude ponížena ve stejném poměru všem žadatelům o poskytnutí dotace, které správce programu nevyřadil z důvodu administrativního nesouladu žádosti. V takovém případě správce programu vyzve žadatele, aby mu sdělil ve stanoveném termínu, zda akceptuje výši dotace, zda bude za těchto podmínek projekt dále realizovat v plném rozsahu, či projekt nebude realizovat vůbec. Vyzve příjemce dotace k doložení nového rozpočtu projektu (pokud se liší od původního) a změnového listu s upřesněnými parametry, výši požadované dotace apod.
11. Hodnotícím orgánem je Výbor životního prostředí a zemědělství Zastupitelstva Libereckého kraje a je odpovědný za posouzení předložených projektů z hlediska jejich souladu s vyhlášeným programem. Hodnotící orgán vyhodnotí došlé žádosti dle programem stanovených podmínek a kritérií, a doporučí vybrané projekty zastupitelstvu kraje k rozhodnutí.
12. Správce programu předloží doporučení hodnotícího orgánu včetně návrhu na poskytnutí/neposkytnutí dotace a návrhu na uzavření veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace k odsouhlasení radě kraje a k rozhodnutí zastupitelstva kraje. Výsledek rozhodnutí sdělí správce programu bez zbytečného odkladu žadateli.
13. Dotaci lze poskytnout po splnění všech podmínek na základě písemné veřejnoprávní smlouvy uzavřené mezi poskytovatelem a příjemcem dotace. Veřejnoprávní smlouva je přílohou vyhlášeného programu.
14. Po dokončení projektu správce programu zajistí řádné vyúčtování a vypořádání v souladu s podmínkami programu.

Čl. 8

Individuální dotace

1. V případě, že je předložena žádost o poskytnutí dotace, jejíž účel, časové nebo finanční zaměření není obsahem žádného vyhlášeného programu v rámci Fondu ochrany vod, správce fondu je povinen takovou žádost přijmout. Žádost musí obsahovat minimálně náležitosti dané zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

2. Žádost bude posuzována dle nutnosti realizace projektu, výše poskytnutých finančních prostředků bude stanovena v návaznosti na aktuálních finančních možnostech fondu. Žádost bude posuzována také podle toho, zda předmětem akce je vodní dílo, zda je v souladu s Plánem rozvoje vodovodu a kanalizací Libereckého kraje (dále jen PRVK LK) apod.
U akcí podporovaných za účelem zajištění zásobování pitnou vodou a odkanalizování v oblasti zatížené těžbou v dole Turów, které při podání žádosti o dotaci nejsou v souladu s PRVK LK, musí žadatel doložit nejpozději před uzavřením Smlouvy o poskytnutí dotace, že byla podána žádost na změnu PRVK LK. Do termínu pro závěrečné vyúčtování akce žadatel zajistí soulad s PRVK LK a k vyúčtování akce doloží i doklad o schválené změně PRVK LK.
3. Správce fondu zpracuje podklady pro hodnotící orgán a předloží návrh hodnotícího orgánu o poskytnutí/neposkytnutí dotace, popřípadě návrh na uzavření veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace, k odsouhlasení radě kraje a k rozhodnutí zastupitelstvu kraje. Výsledek rozhodnutí sdělí správce fondu bez zbytečného odkladu žadateli.
4. Finanční prostředky je možné poskytnout na základě písemné veřejnoprávní smlouvy, ve které jsou uvedeny podmínky poskytnutí dotace, včetně způsobu čerpání dotace, termín, forma vyúčtování apod. Veřejnoprávní smlouva musí být zveřejněna a musí obsahovat minimálně takové náležitosti, aby odpovídala zákonu č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
5. Správce fondu zajistí po dokončení projektu jeho řádné vyúčtování a vypořádání.

Čl. 9

Publicita

1. U projektů realizovaných za přispění veřejných prostředků z rozpočtu Libereckého kraje v rámci Fondu ochrany vod je příjemce finanční podpory povinen informovat veřejnost o skutečnosti, že jím realizovaný projekt, byl podpořen Libereckým krajem. Náklady spojené s publicitou projektu jsou neuznatelnými výdaji. Použití znaku kraje pro účely publicity je podmíněno výhradním souhlasem rady kraje.

Čl. 10

Kontrola

1. Správce fondu zajistí věcnou a finanční kontrolu čerpání poskytnuté dotace v souladu s obecně závaznými právními předpisy a uzavřenou veřejnoprávní smlouvou.
2. Za provádění předběžné, průběžné a následné kontroly použití finančních prostředků z Fondu ochrany vod odpovídá odbor životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Libereckého kraje.
3. Finanční podpora projektů poskytovaná formou účelových dotací, podléhá finanční kontrole podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, kterou v plném rozsahu a úplně provádí správce fondu.
4. Zjistí-li správce fondu, že příjemcem není naplňován poskytovatelem stanovený účel a podmínky poskytnuté dotace (podezření z porušení rozpočtové kázně) je povinen zajistit postup a úkony, vyplývající z ustanovení obecně závazného předpisu, uzavřené veřejnoprávní smlouvy a vnitřního předpisu kraje.

Čl. 11

Zvláštní a závěrečná ustanovení

1. Bude-li v průběhu provádění opatření k nápravě závadného stavu nebo po jejich ukončení zjištěn původce závadného stavu nebo ekologické újmy, je žadatel povinen oznámit tuto skutečnost správci fondu. V tomto případě vyzve správce fondu původce závadného stavu nebo ekologické újmy k úhradě finančních prostředků vynaložených krajem k provedení nápravných opatření. V případě, že původce tyto výdaje neuhradí v termínu a výši dle výzvy správce fondu, vypracuje neprodleně správce fondu podrobnou zprávu o průběhu a stavu poskytnutí finančních prostředků v souvislosti s odstraněním závadného stavu nebo ekologické újmy a spolu s veškerými materiály ji předá právnímu odboru. Na základě těchto podkladů zajistí právní odbor vymáhání finančních prostředků vynaložených krajem k provedení nápravných opatření.
2. Statut Fondu ochrany vod byl schválen dne 22. 6. 2021 usnesením Zastupitelstva Libereckého kraje č. 288/21/ZK a ruší Statut Fondu ochrany vod schválený dne 28. 2. 2017 usnesením Zastupitelstva Libereckého kraje č. 68/17/ZK s účinností od 1. 1. 2022.